

"והשני אומר אף אני כמוהו"

נוסח מקוצר להפרשת תרומות ומעשרות

ל"א-א"ב (דמאי סימן ט"ו ס"ק ו')

מי שיש לו נוסח כתוב להפרשת תרומ"ע ע"פ חכם, והוא בדרך ואין בידו הנוסח ואינו זקי להפריש יקה יותר מאחד ממאה ויאמר שיחול הכל כמו שכתוב בנוסחו כלה, וזה מועיל כמו שמלינו בזה"ע סי' ל"ח ס"א שאם אמר כתנאי ב"ג וב"ר מהני, וכדאמר סנהדרין ס' א' אף אני כמוהו כשר, ואף אם אין בידו נוסח ולקח יותר מאחד ממאה ואמר שתהא חלה ההפרשה הכל כמו שצריך מן הדין מהני

הגרי"מ שטרנבוך (משו"ב והנהגות, א"א סימן א"ס"ג)

הלכות תרומות ומעשרות

כנוסח שכתוב בהנוסחאות סגי, אבל מי שאינו יודע עניני משפטי התנאים יתכן דבאמירת כתנאי ב"ג וב"ר לא סגי וה"נ באמירת בנוסח שברשותי.

אמנם נראה שמספיק רק אם יודע מהו תרומה ומעשר ותרומת מעשר, ואף שאינו אומר הנוסח באריכות, די אם אומר כנוסח פלוני, כיון שיודע ענין הפרשת תרומות ומעשרות וגמר דעתו, אבל אם אינו יודע מהו עיקר יסוד פעולת תרומות ומעשרות ותרומת מעשר, לא מועיל בנוסח מקוצר כהנ"ל רק אם מפרש, ולכן היות שהרבה נשים כאן לא ידעו ולא יבינו כלל מה עשו ומפרישות, יש מקום להחמיר בעיקר תרו"מ דיחה.

וראוי לסדר בכל בתי חינוך וסמינר ובכל בית ללמוד עמהם פירוש ההפרשה וחילול, ואז יועיל גם בנוסח מקוצר, וכיון שפירות וירקות ומצרכים מהארץ מגיעים לכל העולם, ראוי ללמד בכל בית מהו ענין הפרשת תרומות ומעשרות וחילולין, ויש בזה תקנה גדולה מאד בעזהשי"ת.

סימן תרסז

שאלה: באיזה אופן מועיל הפרשת תרומות ומעשרות בנוסח מקוצר.

נהגו הרבה אנשים בארץ ובחו"ל לתלות פיתקא עם נוסח הפרשת תרומות ומעשרות וחילולין כנוסח החזו"א זצ"ל, ומפרישים יותר מאחד ממאה ואומרים "התרומות ומעשרות וחילולין יחולו כפי נוסח חזו"א שבידי" ויש לכל אחד מטבעות מיוחדות לחילול מעשר שני ובנוסח מקוצר הנ"ל מספיק, ושמעתי שהחזו"א זצ"ל בעצמו אמר שאין פקפוק בזה, וכמו שכתב החזו"א בספרו (דמאי סימן ט"ו).

אמנם ע"ש היטב במקור דברי החזו"א וכל האופנים שם, ואפשר דזה דוקא בידע כל הענין, אלא שלענין דיבור מהני אף שאינו אומר במפורש, אלא כענין שאומר שעושה כתנאי ב"ג וב"ר, ואינו מפרט משפטי התנאים, ואמירת כתנאי ב"ג וב"ר כפירש דמי, וכן לענין תרו"מ בידע וחושב באמירה

דרכ אלוה (גרמא"ש פ"ג ה"ט, באור האכה ד"ה מקום)

* **מקום** שנסתיימה כו'. עי' ד"א בענין הנוסח הקצר והנה אע"ג שדעת מרן שאין שום פקפוק על הנוסח הקצר ופירות שנתעשרו ע"י כן יכול לאלכן בלי שום חשש מ"מ אין ראוי לת"ח לנהוג כן תמיד להוי כשכחת התורה כמש"כ ד"א ונראה ללפעמים ראוי לעשות כן לכתחלה כגון שמעשר יין שתוסם או שאר משקה שאינו נח זמן מרובה וקשה לו להמתין וא"א לו לעשר עתה כיון שכל רגע נשתנה לפינו ודרומו ואם יעשה תרומה בלפניו ואח"כ מעשר דדרומו אפשר שהתרומה עתה דדרומו (כמש"כ בסדר הפרשת תרו"מ שס"ס כלאים וערלה שגדפס ע"פ מרן ז"ל) ולכן יותר טוב שיעשר בנוסח הקצר שאז חל הכל מיד וא"א שיעבור התרומה בין הפרשתה למעש"ר, ומי שאין לו הנוסח לפניו כעת ומתיירא לומר בע"פ שמא יטעה יכול לומר הנוסח הקצר ואח"כ הנוסח הארוך לפרש מה שכיוון קודם ואם יטעה אין חשש שכבר חל ע"י הנוסח הקצר הכל וגם אין חשש שכחת התורה כיון שאח"כ מפרש כנלענ"ד ולע"ק: